Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Dantumadiel

Jaartal + zaaknummer	:	2025-152413
Raadsvergadering d.d.	:	7 juli 2025
Portefeuillehouder	:	R. Kempenaar
Programma	:	90 Algemiene dekkingsmiddels
Programmaonderdeel	:	91 Algemene uitkering
Naam opsteller	:	M. van der Lei
E-mail	:	m.vanderlei@dantumadiel.frl
Onderwerp	:	Meicirculaire 2025
Begrotingswijziging	:	Ja

Voorgesteld raadsbesluit

De raad wordt voorgesteld de volgende besluiten te nemen:

1. De effecten van de meicirculaire 2025 voor kennisgeving aan te nemen;
2. De effecten van de meicirculaire 2025 middels een begrotingswijziging te verwerken in de begroting
3. De middelen voor Participatie te reserveren;

Inleiding

Jaarlijks verschijnen er drie circulaires, de meicirculaire, de septembercirculaire en de decembercirculaire. In de meicirculaire staat de de vertaling van de Voorjaarsnota van de Rijksoverheid, in de septembercirculaire de vertaling van de Miljoenennota van de Rijksoverheid en de decembercirculaire bevat de laatste mutaties voor de afronding van het uitkeringsjaar.

De meicirculaire is 28 mei verschenen. Deze circulaire bevat informatie over demping terugval in het gemeentefonds, tekorten in het budget voor jeugdzorg en de actualisatie van het volume accres en LPO accres gebaseerd op de actuele raming van het Centraal Planbureau (CEP 2025).

Beoogd effect

Informeren over de effecten van de meicirculaire 2025 en deze te verwerken in de begroting.

Argumenten

1.1 Het gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente
De uitkering uit het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente Dantumadiel. Voor het uitvoeren van haar taken is de gemeente derhalve voor een groot deel afhankelijk van de uitkering uit het gemeentefonds. Gezien deze afhankelijkheid is het belangrijk om goed geïnformeerd te blijven over de stand van deze uitkering.

2.1 De begroting dient een actueel en reëel beeld te geven
In de begroting is weergegeven welke middelen de raad beschikbaar stelt voor alle taken en activiteiten van de gemeente. Om goede afwegingen te kunnen maken ten aanzien van het beschikbaar stellen van middelen is een actuele en reëele begroting een vereiste. Aangezien de uitkering uit het gemeentefonds van grote invloed is op de beschikbare middelen is het belangrijk om de ontwikkelingen uit de circulaire te verwerken in de begroting.

De meicirculaire 2025 heeft voor 2025 een positief effect op het begrotingsresultaat van € 1.672.000, voor 2026 is sprake van een positief effect van € 4.628.000. Dit betreft het effect na aftrek van de te reserveren middelen voor participatie. Het effect van de meicirculaire wordt verwerkt middels een begrotingswijziging. Een nadere toelichting op de ontwikkelingen volgt onder het kopje Financiën.

3.1 De middelen uit de integratie uitkering Participatie komen ten gunste van Dokwuk
De middelen die de gemeente ontvangt vanuit de integratie uitkering Participatie komen ten gunste van Dokwurk. Om deze reden worden bij het ramen van de baten vanuit de integratie uitkering Participatie gelijk ook de lasten voor Dokwurk geraamd. De ontvangst van deze middelen en de besteding zijn derhalve met elkaar in evenwicht en budgetneutraal.

Kanttekeningen en risico's

2.1 Decentralisatie- en integratie uitkeringen worden mogelijk nog besteed
In de meicirculaire worden middelen beschikbaar gesteld via decentralisatie- en integratie uitkeringen voor bepaalde doeleinden. In de basis zijn deze middelen vrij besteedbaar. Om deze reden worden deze middelen niet gereserveerd voor dit doeleinde en komen ze in eerste instantie ten gunste van het resultaat. Kanttekening is dat deze middelen op een later moment alsnog tot een uitgave kunnen leiden en ten laste komen van het resultaat.

2.2 Stelposten Jeugdzorg vormen risico omdat de plannen van het rijk nog niet zijn uitgewerkt
In de meicirculaire is vanaf 2028 sprake van een korting op de middelen voor Jeugdzorg. Deze korting is door het Rijk opgenomen omdat er vanaf 2028 sprake is van een eigen bijdrage op Jeugdzorg en er wordt gestuurd op trajectduur. Het Rijk verwacht dat dit voor de gemeente respectievelijk extra baten en lagere lasten oplevert. De extra baten uit de eigen bijdrage Jeugdzorg en de besparing als gevolg van het sturen op trajectduur worden opgenomen in de begroting van de gemeente als stelpost. De toezichthouder (provincie) acht het aannemelijk dat dit gerealiseerd kan worden en kan zich daarom vinden in het budgetneutraal verwerken van deze wijzigingen.

Het vormen van deze stelposten is een risico omdat de plannen van het Rijk nog onvoldoende zijn uitgewerkt. Daar staat tegenover dat bij eerder uitstel (of afstel) van hervormingen rondom de Jeugdzorg ook de middelen vanuit het Rijk werden bijgesteld.

2.3 Uitkering ruimte onder het BCF wordt ieder jaar lager
Het btw-compensatiefonds (BCF) is opgericht om btw weg te nemen als factor in de afweging van decentrale overheden tussen uitbesteden en inbesteden. Decentrale overheden kunnen betaalde btw terugvragen bij het BCF. Jaarlijks blijft er geld over in het BCF. Deze middelen worden jaarlijks bij de septembercirculaire verdeeld over de gemeenten. De toezichthouder (provincie) adviseert om een stelpost op te nemen voor 100% van deze uitkering. Aangezien de ruimte onder het BCF jaarlijks afneemt is er voor gekozen om de uitkering voor 75% op te nemen als stelpost. De (on)zekerheid rondom deze stelpost zal bij iedere circulaire worden geëvalueerd.

Financiën

De meicirculaire levert voor 2025 een voordeel op van € 1.672.000 ten opzichte van de decembercirculaire 2024 begroting. Voor begrotingsjaar 2026 is sprake van een voordeel van € 4.628.000. Het effect op de begroting wordt ten gunste van het begrotingsresultaat gebracht en verwerkt middels een begrotingswijziging.

In bijlage 1 is een vergelijking opgesteld van de meicirculaire 2025 ten opzichte van de decembercirculaire 2024. Onderstaande een korte samenvatting van deze bijlage.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029
Meicirculaire 2025		51.093	51.961	52.075	51.238	51.889
Decembercirculaire 2024	-	49.097	47.056	47.619	48.076	48.290
Effect meicirculaire (A)		**1.996**	**4.905**	**4.456**	**3.162**	**3.599**
Te reserveren (B)	-	324	277	229	207	197
Effect op begroting		**1.672**	**4.628**	**4.227**	**2.955**	**3.402**

De mutatie ten opzichte van de decembercirculaire 2024 wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende onderdelen:

Accresontwikkeling (2025: € 390.000 voordelig, 2026: € 525.000 voordelig)
Het volume accres is voor de uitkeringsjaren 2026 en verder bijgesteld op basis van het 8-jaars historische gemiddelde van het bruto binnenlands product uit de Macro Economische Verkenning. Het LPO accres is voor de uitkeringsjaren 2025 en verder bijgesteld op basis van het prijs bbp uit het Centraal economisch plan 2025 van het Centraal Planbureau.

Nominale ontwikkeling (2025: € -, 2026: € 1.168.000 voordelig)
De gemeente Dantumadiel raamt de begroting tegen constante prijzen. Dat betekent dat we hetzelfde prijspeil hanteren voor alle begrotingsjaren. Bij de meicirculaire worden de inkomsten vanuit het gemeentefonds voor *huidig jaar+1* en verder bijgesteld naar het prijspeil van *huidig jaar+1*. Ditzelfde doen we met de baten en lasten in de Perspectiefnota. We noemen dit ook wel de inflatiecorrectie.

Ontwikkeling uitkeringsbasis (2025: € 304.000 voordelig, 2026: € 729.000 voordelig)
De uitkeringsbasis stijgt als gevolg van ontwikkeling van de hoeveelheden van de verdeelmaatstaven van de Algemene uitkering. Deze stijging bevat enerzijds een stijging van de hoeveelheden van de gemeente. Het betreft voornamelijk de de hoeveelheden van de verdeelmaatstaven *huishoudens met een laag inkomen met drempel*, *laag opleidingsniveau met drempel* en *kernen*. Anderzijds is er sprake van een hogere uitkeringsfactor, de factor waarmee de uitkeringsbasis wordt vermenigvuldigd.

Demping terugval gemeentefonds (2025: € -, 2026: € 515.000 voordelig)
Er worden vanaf 2026 en verder structureel middelen beschikbaar gesteld voor de terugval in het gemeentefonds.

Tekorten jeugdzorg voor rekening Rijk (2025: € 552.000 voordelig, 2026: € 540.000 voordelig)
De deskundigencommissie Van Ark adviseert om het tekort in het budget voor jeugdzorg in gelijke delen te verdelen over Rijk en gemeente. De gemeente ontvangt hiervoor vanaf 2025 structureel middelen van het Rijk.

Groeipad maatregelen Hervormingsagenda (2025: € -, 2026: € 641.000 voordelig)
Het ingroeipad van de maatregelen van de Hervormingsagenda wordt verzacht. Hiervoor worden in 2026 en 2027 middelen beschikbaar gesteld. De volledige besparing van de Hervormingsagenda wordt in 2028 gerealiseerd.

Hervormingsagenda Jeugd (2025: € -, 2026: € 429.000 voordelig)
Deze post betreft het overboeken van op de Aanvullende Post gereserveerde middelen voor de Hervormingsagenda Jeugd. De stelpost *Nog te ontvangen rijksbijdrage Jeugdzorg* die hiervoor geraamd stond vervalt hiermee.

Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo (2025: € -, 2026: € 247.000 voordelig)
In de Voorjaarsnota 2023 is besloten dat vanaf 2026 de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo opnieuw wordt ingevoerd. De inwerkingtreding van deze wet is nu voorzien per 1 januari 2027 in plaats van per 1 januari 2026.

Integratie uitkering Participatie (2025: € 324.000 voordelig, 2026: € 277.000 voordelig)
De integratie uitkering Participatie wordt structureel verhoogd. Deze bijstelling betreft een correctie voor hogere lonen en prijzen, het afschaffen Lage Inkomensvoordeel (LIV) en de rijksbijdrage sociale infrastructuur. Deze gelden worden volgens afspraak geoormerkt (voor Dokwurk).

Stelpost ruimte onder BCF (2025: € 260.000 voordelig, 2026: € 253.000 voordelig)
Het btw-compensatiefonds (BCF) is opgericht om btw weg te nemen als factor in de afweging van decentrale overheden tussen uitbesteden en inbesteden. Decentrale overheden kunnen betaalde btw terugvragen bij het BCF. Jaarlijks blijft er geld over in het BCF. Deze middelen worden jaarlijks bij de septembercirculaire verdeeld over de gemeenten. De toezichthouder (provincie) adviseert om een stelpost op te nemen voor 100% van deze uitkering. Aangezien de ruimte onder het BCF jaarlijks afneemt is er voor gekozen om de uitkering voor 75% op te nemen als stelpost.

Eigen bijdrage Jeugdzorg en Sturen op trajectduur Jeugdzorg (2028: € -, 2029: € -)
In de meicirculaire is vanaf 2028 sprake van een korting op de middelen voor Jeugdzorg. Deze korting is door het Rijk opgenomen omdat er vanaf 2028 sprake is van een eigen bijdrage op Jeugdzorg en er wordt gestuurd op trajectduur. Het Rijk verwacht dat dit voor de gemeente respectievelijk extra baten en lagere lasten oplevert. De extra baten uit de eigen bijdrage Jeugdzorg en de besparing als gevolg van het sturen op trajectduur worden opgenomen in de begroting van de gemeente als stelpost. De toezichthouder (provincie) acht het aannemelijk dat dit gerealiseerd kan worden en kan zich daarom vinden in het budgetneutraal verwerken van deze wijzigingen.

Vervolg en planning

Na besluitvorming door de raad wordt de begrotingswijziging doorgevoerd.

Communicatie + Participatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Bijlage 1 - Effecten meicirculaire 2025
2. Bijlage 2 - Meicirculaire Gemeentefonds 2025

Damwâld, 10 juni 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dantumadiel,

de locosecretaris, G. van Oudenaarden de locoburgemeester, R. Kempenaar

Raadsbesluit

2025-152413

De raad van de gemeente Dantumadiel,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 10 juni 2025;

Besluit:

1. De effecten van de meicirculaire 2025 voor kennisgeving aan te nemen;
2. De effecten van de meicirculaire 2025 middels een begrotingswijziging te verwerken in de begroting;
3. De middelen voor Participatie te reserveren.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dantumadiel in zijn openbare vergadering d.d. 7 juli 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
Signed By: Haga, Anja 09/07/2025 11:15:41 CEST ID: 615180d1-076d-4b66-b394-0e03644ab3a8 Auth: Scribble	Signed By: Jonker, Margreet 09/07/2025 13:34:21 CEST ID: 615180d1-076d-4b66-b394-0e03644ab3a8 Auth: Scribble
M. Jonker	drs. A. Haga